

ЕТНОГРАФІЯ. НАРОДОЗНАВСТВО.

459. ГАГІН В. Народні топоніми Буринщини [Сумської обл.] //2012. – №3–4. – С.193–197.
460. ГАГІН В. Народні ремесла й промисли минувшини Буринщини [кінця XVII–початку XX ст.] //2014. – № 5. – С.329–367.
461. КИРИЧОК Б. Що в імені твоїм? //2012. – №5–6. – С.198–206.
Спроба зібрати топоніми сіл Дмитрівки, Щучої Греблі та їх околиць Бахмацького р-ну Чернігівської обл.
462. КОСТЕНКО Л. Магічні прийоми впливу на урожай у період оранки та сівби на Лівобережному Поліссі [в XIX–XXст.] //2011. – №6. – С.69–75.
463. МІДЕН Е. Топонімічний словник Седнева //2013. – №2. – С.144–158.
464. ОРЕШКО А. Особливості діалекту с. Роїще Чернігівського району в історико-лінгвістичному контексті //2012. – №5–6. – С.210–213.
465. ПАВЛЕНКО Д. Містечко [Варва] на трьох річках [Удай, Варва та Варвиця] //2013. – № 4–6. – С.125–130.
466. РАХНО К. Горщик і горщиця: феноменологічний вияв метафізики статі //2011. – №4. – С.76–84.
Метафізичні аспекти символізму статі в українських діалектних номінаціях глиняного посуду, пов'язаних із традиційними українськими та білоруськими віруваннями.
467. РАХНО К. Некросимволізм приписів у традиційній звичаєвості гончарів Чернігівщини //2014. – № 5. – С.368–374.
Досліджено заборони випалювати глиняні вироби у гончарів с. Верба Короського р-ну.
468. РАХНО К. Млин у дорожніх прикметах українських гончарів // 2014. – № 6.
469. САВЕРСЬКА-ЛИХОШВА В. Топоніми Варви //2012. – №5–6. – С.207–209.

КУЛЬТУРА. МИСТЕЦТВО. ОСВІТА

470. АДРУГ А. Пам'ятки архітектури Чернігова у графіці другої половини XVII–початку XVIII століть //2014. – № 5. – С.15–23.
471. БОРОВИК А. Початковий етап формування мережі народних шкіл у Російській імперії [XIX ст.] //2009. – №2–3. – С.67–71.
472. БОРОВИК А. Формування викладацького складу та контингенту студентів у Чернігівському педагогічному інституті (1954–1982 рр.) [за керівництва вузом В. М. Костарчука] //2009. – №2–3. – С.67–71.
З історії ЧДПУ ім. Т. Г. Шевченка.
473. БОРОВИК А. Чи не настав той час? //2011. – №6. – С.125–134.
Проблеми забезпечення навчальними приміщеннями ЧНПУ ім. Т. Г. Шевченка за весь період його існування.
474. БОРОВИК А. Чернігівський інститут народної освіти за часів керівництва С. І. Воробйова //2014. – № 6.
З історії ЧДПУ ім. Т. Г. Шевченка.
475. ВОЛОДИМИРУ Дятлову [вченому-історичу] – 60! //2011. – №1. – С.122–123.
476. ДЗАГАЛОВ А. Українська діаспора Кабардино-Балкарії: [створення українських національно-культурних центрів в містах Нальчик і Прохладний] //2011. – №3. – С.121–123.
477. ДЕДОВИЧ Д. Проблеми освіти Чернігівщини 20-х – початку 30-х рр. XX ст. на сторінках часопису «Радянська освіта» //2010. – №4–5. – С.165–170.
478. ДЕДОВИЧ Д. Фінансова криза загальноосвітньої школи та спроби її подолання на Чернігівщині у 20-і рр. XX ст. //2012. – №5–6. – С.139–146.
479. ЗАЛІСЬКИЙ А. Освітній округ – шлях до якісної освіти [в умовах сільського регіону XXI ст. на Чернігівщині] //2013. – №1. – С.125–129.
480. КУРАЧ С. До питання історичної реконструкції колекції Галаганів //2011. – №2. – С.45–51.

Про колекцію мистецьких творів із Сокиринського маєтку (нині с. Сокиринці Срібнянського р-ну). Аналізується історико-культурна та художня цінність її частини, що зберігається в Чернігівському обласному художньому музеї.

481. КУРАЧ С. Художнє життя Чернігівщини першої третини ХХ століття //2014. – № 5. – С.343–352.

482. ЛАВРІНЕНКО Л. Чернігівська обласна медична бібліотека: бібліографічний аспект діяльності (1930 – 2000 рр). //2009. – №5. – С.109–114.

483. МАВРІН О. Відомому мазепознавцю Ю. А. Мицику – 60! //2009. – №6. – С.134–135.

484. МАЗЕПІ Івану – 370 [портрет гетьмана /худож. Д. Галяховський] //2009. – №6. – С. 3–4.: портр.

485. МІДЬКО А. З історії розвитку музейної справи на Чернігівщині у ХІХ – ХХ ст. (на прикладі Чернігівського історичного музею імені В. В. Тарновського) //2013. – №4–6. – С.121–124.

486. МИСЮРА О. Володимир Полівцю [вченому-історичу] – 75! //2012. – № 1–2. – С.175–176.

487. МИЦИК Ю., Березенко Б. Унікальний портрет полковника Мартина Небаби //2013. – №4–6. – С. 3–4.

488. МОРОЗОВ В. Участь дворянства Чернігівської губернії в редакційно-видавничій діяльності пореформеного періоду //2012. – №3–4. – С.71–75.

У статті окреслено основні здобутки О. О. Панчулідзева, К. Д. Ушинського, В. М. Білозерського, Ю. І. Ісаєнка, М. О. Домонтовича, О. М. Лазаревського, О. С. Лашкевича, Д. Я. Самоквасова, Б. М. Сторожевського, Д. М. Цертелева, А. В. Стороженка.

489. НАДИРОВА О. Деякі форми та методи виховання поваги до пам'яток історії та культури (досвід Франції) //2009. – №2–3. – С.145–150.

490. НЕТУДИХАТКІН І. Дослідження портрета Василя Дуніна-Борковського в ближніх інфрачервоних та у відбитих ультрафіолетових променях: історична інтерпретація //2010. – №1. – С.116–123.

491. ОЛЬХОВИК О. Олексій Павлович Фльоров – видатний педагог і методист кінця ХІХ – першої половини ХХ століття (до 60-річчя від дня смерті) //2014. – № 6.

492. ПАВЛЕНКО С. Дніпропетровський портрет гетьмана І. Мазепи //2009. – №2–3. – С.239–243.

493. ПАВЛЕНКО С. Портрет гетьмана [І.Мазепи кінця ХVІІ ст.] роботи Захарія Самуйловича //2009. – №6. – С.132–133.

494. ПАЛІЄНКО М. Образ «Киевской старинны» у спогадах та епістолярії сучасників //2014. – № 6.

495. ПОТІЙ Н. Діяльність Ніжинського повітового земства у сфері початкової освіти (друга половина 60-х – 70-і рр. ХІХ ст.) //2014. – № 4. – С. 191–199.

496. ПРИГОРНИЦЬКА О. Соціокультурна діяльність професорсько-викладацького складу Чернігівського інституту народної освіти (1920–1930 рр.) //2014. – № 4. – С. 209–215.

497. ПРОКАЄВА В. Діяльність зі збереження пам'яток культури в системі функцій сучасної Української держави //2012. – №5–6. – С.116–122.

498. РИГА Д. Чернігівський державний історико-культурний заповідник у 1929–32 роках //2011. – №6. – С.76–81.

499. РОЗСОХА Л. Гоголі–Яновські й Уманські: до 200-річчя від дня народження М. В. Гоголя //2009. – №2–3. – С.235–238.

Панас Дем'янович Гоголь–Яновський – дід письменника.

500. САМАРДАК М. Жанна д'Арк на тлі християнсько-католицьких та масово-психологічних реалій ХV століття: до 600-річчя від дня народження //2012. – №5–6. – С.191–195.

501. СЕРГІЮ ЛЕП'ЯВКУ [вченому-історичу] – 50! //2010. – №4–5. – С.234–235.

502. СИТІЙ І. Чернігівські стародруки в зібранні Чернігівського історичного музею імені В. В.Тарновського //2011. – №3. – С.12–14.

Висвітлена історія чернігівської друкарні ХVІІ – початку ХІХ ст.

503. СПОВНЕНА творчих сил [енциклопедист–краєзнавець Л. В. Студьонова] //2012. – №1–2. – С. 177.

504. ТЕРЛЕЦЬКИЙ В. Уродженці Чернігівщини на сторінках «Основи»: з нагоди 150-річчя появи першого українського часопису //2011. – №4. – С.92–102.
У статті йдеться про чернігівських діячів, які брали участь у виданні журналу: В. Білозерського, П. Куліша, М. Костомарова та О. Кістяківського.
505. ТОПЧІЙ О. Художньо-масова робота сільської інтелігенції в культурно-освітніх закладах Чернігівщини (1920–початок 1930 рр.) //2014. – №5. – С.353–358.
506. ТОЦЬКА Ж. Внесок часопису «Черниговские губернские ведомости» у розвиток історичного краєзнавства на Чернігівщині //2014. – № 6.
507. ХОДАРЧЕНКО К. З історії вивчення читацьких інтересів на Чернігівщині [кінець XIX– початку XX ст.] //2013. – №2. – С.97–100.
508. ХОДАРЧЕНКО Н. Історико-архітектурний потенціал як основа розвитку Чернігова // 2010. – №6. – С.146–150.
509. ХОМЕНКО І. Первинність і вторинність знань з точки зору медіа-етики доби постмодернізму (на прикладі взаємодії Національної радіокомпанії України та журналу «Сіверянський літопис») //2009. – №2–3. – С.175–182.
510. ЦИГАНЮК О. Опис курсу риторики Чернігівського колегіуму «ALPHABETUM ORATORISUM» (1750–1751 н.р.) //2014. – № 5. – С.24–28.
Рукописний підручник «Ораторський алфавіт».
511. ЯРЕМЕНКО М. Міщанські діти в Києво-Могилянській академії наприкінці 1730-х рр. (характеристика походження) //2014. – № 6.

ФІЛОСОФІЯ

512. ДОНІЙ Н. Мандрювання як ситуація розриву з «нудьгою повсякденності» Постмодерну //2009. – №1. – С.131–136.
513. ДЯТЛОВ В. Від «свободи» до «порядку»: соціальні гасла і міфи Реформації XVI ст.: [Німеччина] //2010. – №6. – С.72–86.
Дослідження термінології раннього реформаційного руху.
514. СТОЛЯР М. Ієрофанії свят у контексті радянського хронотопу: філософська скарбниця //2009. – №1. – С.121–128.
515. ЧОРНА Л. Філософія освіти України XXI ст. і проблеми глобалізації // 2009. – №1. – С.128–131.

РЕЦЕНЗІЇ

516. БОЙКО М. [Рец. на кн.] Шевченко В.М. Земельний ринок України (1861–1917 рр.): монографія / В. М. Шевченко. – Ніжин: Аспект–Поліграф, 2010. – 314 с. //2010. – №6. – С.172–173.
517. БУШИН М. [Рец. на кн.] Половець В. М. Історія України: курс лекцій / В. М. Половець. – Чернігів: Просвіта, 2008. – 296 с. //2010. – №1. – С.131–133.
518. ВАСИЛЬЧУК Г. [Рец на кн.] Ступак Ф.Я. Благодійна та суспільна опіка в Україні (кінець XVIII – початок XX ст.) / Ф.Я. Ступак. – К.: Ін-т історії України НАН України, 2009. – 269 с. //2011. – №3. – С.111–113.
519. ВОЇНОВ С. [Рец. на кн.] Провозін П. Кризь віки: їх імена прославили наш [Новгород-Сіверський] край / П. Провозін. – К., 2013. – 64 с. //2014. – № 1–3. – С.196–199.
520. ГАПОНЕНКО Д. [Рец. на кн.] Половець В. М. Історія соціології: курс лекцій / В. М. Половець, В. В. Голець. – Чернігів, 2014. – 422 с. //2014. – № 6.
521. ДЕМЧЕНКО Т. «А ти, Марку, грай...»: роздуми над листами видатних українців // 2009. – №1. – С.140–143.
Рец. на кн.: Є. Чикаленко і П. Стебницький. Листування. 1901–1922 роки / упоряд.: Н. Миронець, І. Старовойтенко, О. Степченко; вступ. ст.: Н. Миронець, І. Старовойтенко. – К.: Темпора, 2008. – 628 с.; іл.
522. ДЕМЧЕНКО Т. [Рец. на кн.] Білокінь С. Масовий терор як засіб державного управління в СРСР (1917–1941 рр.) / С. Білокінь. – Дрогобич: Коло, 2013. //2014. – № 6.